

SPORTOWIEC

• 8 PAŹDZIERNIKA 1952 • NR 40 • CENA 1 ZŁ •

Mirosława Zakrzewka, mistrzyni sportu,
przemawia do przodowców miast i wsi.

Pokonamy wszystkie przeszkody!

W KRAJU GDZIE MISTRZOWIE SPORTU KRADNĄ CHLEB I... UMIERAJĄ Z GŁODU

A amerykański dziennik „Parade” zamieścił kolejny artykuł o base-ballu.

Co to jest „base-ball”? Jak twierdzą amerykańscy macherzy sportowi jest to „zajmująca” i „szlachetna”, przy tym w zupełności bezpieczna, amerykańska gra narodowa.

Dajmy spokój z amerykańskim, narodowym pochodzeniem tej gry! Wiadomo że w pałanach, naładownictwem którego jest base-ball grano już w rzymskich wioskach, gdy Ameryki nie było jeszcze na mapie. Przyjrzyjmy się lepiej, w co się zamieniła ta gra w Stanach Zjednoczonych?

Przed wszystkim — o bezpieczeństwie podczas gry w ba-

se-ball, tak zroszła, jak i w wielu innych „grach” uprawianych w krajach kapitalistycznych — trudno mówić. W pogoni za piłką zawodnik przedzie rozbił dziesięciu widzów niż zrzędnę z swego celu. Nie oszczędził i siebie, bo „stracona piłka — to przegrana gra, a przegrana gra — to stracona nagroda.”

W artykule opublikowanym w „Parade” czytamy: „wybitni zawodnicy jak zwykle rzucają się za piłką gdzie się da, lekceważąc ryzyko złamania sobie karku.”

Jeżeli base-baliści nie litują się w czasie gry nawet nad sobą, tym trudniej jest spodziewać się od nich litości dla prze-

cownika. Ten „bezpieczny” rodzaj sportu, gdy chodzi o ilość okaleczeń i przełanej krwi, niewiele ustępuje amerykańskiej piłce nożnej czy rugby. Dlatego nie bez powodu Ty Cobb, jeden z bardziej znanych base-balistów tak pisze w swoich wspomnieniach, opublikowanych w amerykańskim tygodniku „Life”:

„Ciało moje pokryte jest bliznami od nóg aż do głowy. Ale i ja pozostawiłem po sobie pamiątki na ciałach wszystkich zawodników.”

Zrobiwszy to wyznaczenie Ty Cobb mówi dalej oświadczenie, że nie raz napadał na przeciwnika aby zadać mu cios, który by ten dobrze poczuł.

Kierownicy sportu USA propagują masowo podobne obyczaje wśród młodzieży. Istnieją kluby 14 i 15-letnich podrostków base-balistów, którzy brak techniki zastępują brutalnością.

Base-ball przynosi organizatorom zyski, jakich nie daje żaden inny rodzaj sportu.

W celach reklamy wykorzystuje się i transmisję telewizyjną. Pewna, wielka fabryka zyletek zapłaciła 357 tysięcy dolarów za prawo transmisji tele-

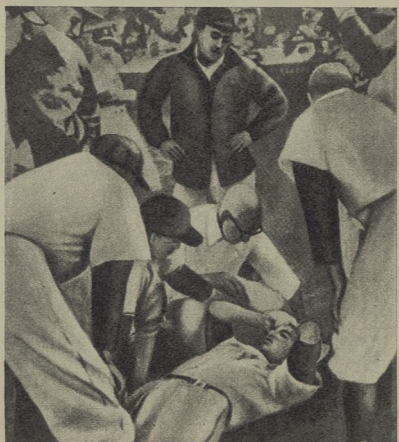
wizyjnej base-ballowych mistrzostw Ameryki. Pomimo wielkich dochodów, które przynosi base-ball sami zawodnicy są w sytuacji niewolników. Tak, jak w piłce nożnej, rugby i w innych rodzajach sportu — sprzedaje się ich i kupuje oraz wyrzuca za drzwi, gdy stają się niepotrzebni.

Znany amerykański base-balista, Babe Ruth, był sprzedany wbrew jego woli drugiemu klubowi za 150 tys. dolarów. Jeśli tak się postępuje ze sławnymi zawodnikami — jaki jest los szeregowych?

Znany amerykański dziennikarz sportowy, Mel Allen, zmuszony był przyznać, że „życie drugorzędnych zawodników jest bardzo ciężkie”. „Sportowe życie zawodnika znanej drużyny liczy się 6-7 lat”.

Po czym, z nadwyraźnym zdrowiem, często okaleczony, powiększa on armię bezrobotnych.

Typowym tego przykładem jest los znanego base-balisty, Harry Vielmana, który grał przez kilka lat stanowiąc główną podporę najlepszych amerykańskich drużyn. Zwolniony, gdy był już niepotrzebny umarł z głodu...

W WIELKICH DNIACH XIX ZJAZDU
OCZY CAŁEGO ŚWIATA ZWRÓCONE NA KREML

Naród polski z najgłębszym przejęciem śledzi przebieg obrad XIX Zjazdu WKP(b), który rozpoczął się 5 października o godzinie 7 wieczorem (czasu moskiewskiego) na Kremlu.

Całe społeczeństwo polskie z klasą robotniczą na czele realizuje z entuzjazmem swe zobowiązania produkcyjne, podjęte na czesć XIX Zjazdu, na czesć partii, której niezłomna walka otworzyła ludzkości nowe wspaniałe możliwości rozwoju, partii, której zwycięstwo w Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej oswobodziło z kajdan niewoli naród polski.

W dzień rozpoczęcia XIX Zjazdu czytaliśmy w „Trybunie Ludu”
„Ogłoszona obwinie wielkopomra praca towarzysza Stalina
„Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSR” stanowił nieoceniony
wkład do skarbnicy marksizmu-leninizmu, wytycza drogę wodzącą
przez pole reformy gospodarki w ZSR, oświecił charakter
pracy ekonomicznych ślajających warunków socjalizmu, wskazał
przebieg wiodący od kapitalizmu do socjalizmu, ujrzał obraz nasu-
jąk i narody wszystkich krajów demokracji ludowej do dalszych
wzrysczeń w walce o socjalizm. Praca towarzysza Stalina, obrady
i uchwały XIX Zjazdu WKP(b) przyniosła wzmocnienie siły ideowej
potężnej partii bolszewików-przewodniczkii światłowego ruchu bo-
lshewskiego, nowe wzmocnienie wielkiego Związku Radzieckiego -
mądrego i silnego państwa, obywateli i wojowników, którzy
kolejny pełny ciok imperialistycznym podżegaczom wojennym, do-
dadzą sił i wiary w zwycięstwo wszystkim ludom świata walczącym
o wolność i pokój”.

Na każdym odcinku walki o postęp jest WKP(b) siłą przodującą i decydującą. Dzięki jej wytycznym nastąpiły szybko w młodym państwie radzieckim rewolucyjne zmiany również i w wychowaniu fizycznym; zbudowany został masowy, potężny sport ZSRR, który dziś jest naszym wspaniałym wzorem.

Już w 1925 roku Uchwała KC WKP(b) wskazuje na kulturę fizyczną jako ważny element wychowania społecznego, a w 1932 roku w Uchwale KC WKP(b) tak jest m. in. powiedziane:

„Walka o zdrową młodzież winna być przeniknięta wskazania-
mi Lenina, który mówił, że właśnie młodzieży przypadale w udziale
doprowadzić sprawę komunizmu do zwycięstwa, właśnie ona będzie
walczyć o komunizm i że powinna ona przystąpić do tej walki silna,
zdrowa, ze stalowymi nerwami i żelaznymi mięśniami”.

Uchwała KC WKP(b) z 1948 r. określa kulturę fizyczną, jako jeden z najważniejszych środków komunistycznego wychowania młodzieży. Partia i rząd nie szczędzą środków, by podnieść na coraz wyższy poziom radzieckie wychowanie fizyczne, a pracą i osiągnięciami na tym polu interesuje się osobiście Józef Stalin.

Rośnie sport radziecki, wychowując nowego, świadomego obywatela, zwycięzcę na stadionach, przodownika pracy, bohaterskiego obrońcę ojczyzny, niezłomnego bojownika o pokój

Plakal radzieck! „Pięciolatka w cztery lata“.

Partia, której XIX Zjazd odbywa się dziś na Kremlu, rozumiejąc społeczne znaczenie kultury fizycznej, skierowała jej bieg na tory prawdziwego postępu, który jest gwarancją zdrowia i radości życia.

1000 NAJLEPSZYCH

Młosto i wieś ramię przy ramieniu. Mistrzyni i rekordzistka Polski w rzucie oszczepem Ciachówna (z prawej) i utalentowana zawodniczka LZS z woj. rzeszowskiego Krogulecka.

Font Rostkowski

Nawet ci, którzy w tym roku głosować będą po raz pierwszy, paniejąca jeszcze powodzią poniekąd kobiety, wypowiedziane przy każdej okazji przez panów dzielnice, fabrykantów: kobiety mają długie włosy, ale rozum krótki. Ciekawo jak zareagowałyby dawny „poet” i książę Człowieczyński gdyby jakimś cudem znalazł się na sali obrad Iłdziej Narady Przdudujących Kobiet Miast i Wsi, co powiedziałaby szanowna takto słowem:

— Byłam prostą robotnicą. Jestem teraz dyrektorem fabryki włókienniczej.

— przed wojną nie mogłam chodzić do szkoły, teraz jestem studentką;

— jestem górnikiem, jestem rybakiem, tokarzem, techniką, chemikiem, jestem lekarzem.

W życiu polskich kobiet zasłynęła wieloletnie wywalczona ciężką pracą, zmiany. Nie bały się one grózb kulek, resztek biurokracji, też nie walczyły o prawa, o które walczyła Róża Luksemburg i Małgorzata Fornalska. Dwa dni zjazdu, to dni, które na długo utrwaliły się w naszej pamięci.

Na sali nie brakowało i kobiet uprawiających sport. Były znane mistrzyni i rekordzistki i takie, w których prasa jeszcze nigdy nie pisała. Było wiele działaczek. Kobiety w czasie każdej wolnej chwili

zawierają ze sobą, dzieliły ich swymi dwojgocentkami, po gospodarstwie wypytują wyże kołobanek jak im się żyje Wanda Szemplińska, rekordzistka świata i Olga Zwierz oparto o balustradę rozmawia ze sobą. A jest czymś więcej. Szemplińska ciekawo, jak to się stało, że młoda, zaledwie 23-letnia Olga została kandydatką na posła. Olga opowiada z uśmiechem o tym jak organizowała festiwal w 1991 roku Ludowe Zespoły Sportowe. Wtedy była w Warszawie, przejeżdżała, uświadamiała dziewczęta, że wolność kostiumu treninowego, to żadne wykroczenie przeciw „władzyznym prawom”, ale zdrowe

— Nie było wiedzy w powiecie żywieckim żadnej komunikacji — mówi Olga — ja przez cały powiat chodziłam codziennie pieszo. Nie ma wioski, w której by mnie nie znano. Koledzy ze ZSCh żartowali, że ja trenuję codziennie od rana do nocy... marzę kolonizację. Teraz są u nas 15 LZS-y. Dobrze rozwija się. Wracę ja nie poświęcam im obecnie tyle uwagi. Jest tak dużo innych robót. W ZSCh, ZMP, Lidzie Kobiet. Ostatnio mamy skup zbóż.

— Przez skup o mało nie spóźni-
łam się na naradę. Plan wykona-
liśmy. Pomogły zobowiązania ku ucze-
niom. (Próbując znowu się uśmie-
chnąć.)

— Z żywcem chyba w Żywcu też nie jest źle, co?

Rozmawiali ze sobą długo. Włosnymi przykładami o ciężkiej nieraz pracy tłumaczyli sobie słowa Prezydenta: Nie różami ułane jest nasze życie.

— 8 lat od wyzwolenia nie pozwólto nam na całkowite odrobienie zaległości przedwojennego ustroju. Nasze rolnictwo nie nadąza za naszym przemysłem w mieście.

— Ale wspólny wysiłek w realizowaniu Planu zapewni wsi dość wy-

robów przemysłowych, a nam nie będzie brakowało artykułów wai.

Dyskusja jest ciekawa. Delegaci w barwnych chustach na czyl z pamietkowymi teczkami na kolanach sluchaja uwaznie, notuja. Niektore jeszcze powoli, bo niewprawne w

planu Dykutanek opowiadają o swej pracy, o swych doświadczeniach. Na sali jest cicho. Można by tak siedzieć godzinami i tylko słuchać. Nic dziwnego, że gdy w pewnym momencie dał się słyszeć łupot nóg – wszyscy spojrzeli w stronę drzwi: kto tam przyszedł?

Ale roześmiane twarze dziewcząt

kłóre przyszły tu, aby w imieniu sportowców powitał naradę, nie pozwalają gniewać się. Sportsmenki, wśród których widzimy Marysę Cich, ustawiają się koło sceny Mirosława Zakrzewskiego, kapitan drużyny w słatkówce, która w Moskwie zdobyła wicemistrzostwo świata, wita

— Przynosimy Wam gorące pozdrowienia od sportowców całej Polski. Chciemy zapewnić Was, że sportowcy polscy dadzą ze siebie wszystko, by osiągnąć coraz to lepsze wyniki.

Wszyscy wstają z miejsc, kładą
wół: Niech żyją sportowcy! Niech ży-
ją! Głośnie, gorące brawa

Andrzej Broniarek

100

Olga Zwierz, 23 letnia kandydatka na posta, zalozyła w powiecie żywieckim 30 Ludowych Zespołów Sportowych. Na zdjęciu (w środku) Olga Zwierz.

KANDYDAT NA POSŁA Z WAŁBRZYCHA

BOLESŁAW FIETKO:

Jeśli nasza młodzież będzie taka dobra
W SPORCIE JAK W PRACY,
następna Olimpiada minie bez dyskusji

BOLESŁAW Fietko ma równo 50 lat. Z tego dwadzieścia stracił na emigracji we Francji, harując ciężko na własciociach wielkich i równie niebezpiecznych kopalni Ostroicourt. Ale co miał robić? W domu, w rodzinnej wiosce koło Rzeszowa, na 2-hektarowym gospodarstwie nie było z czego żyć. Wiele razem z innymi pojechał w świat szukać chleba.

Do Polski wrócił w 1946 r. Z dwoma walizkami w rękach i pyłicą w pierzuch (lecząc zaczął się dopiero w Polsce).

Od razu zgłosił się do pracy w kopalni im „Thorzeza” w Wałbrzychu. Jako jeden z pierwszych stanął na apel Pstrowskiego. Były to lata ciężkie, wyjątkowej pracy. Większość górników nie rozumiała jeszcze ducha socjalistycznego współwzajemnościwa Fietko, stary komunist, a członek Komunistycznej Partii Francji, wiedział dlaczego i dla kogo pracuje.

— Ale najwięcej: musiałem dać z siebie w 1949 roku — gdy organizowałem brygadę „bumelantów” — opowiada Fietko. Takie,

tak, bumelantów. No, nie po to, żeby źle pracować, ale właśnie po to, by dobrze pracować. Wiedziałem, że do niej (smych) młodych, tych, którzy znani byli na „Thorzezie”, że do pracy nie przykladała się. Był wśród nich nawet jeden sportowiec. Ten tylko umiał grać w piłkę i nic więcej poza nią nie widział.

— No i jak go do pracy przekonał?

— Opowiadałem mu, wiecie, o sobie. Jak to my we Francji sport uprawialiśmy. Przecież ja też w piłkę grałem i to jak jeszcze. Na rowerze też jeździłem (Kłabiński to nasi znajomi, mieszkali blisko Ostroicourt). Chłopak zrozumiał, że praca przede wszystkim. Wziął się do roboty. Wkrótce był najlepszym w brygadzie.

— A brygada?

— Też nieźle. Do 200 procent!

Przysłuchująca się nasza rozmoważona Fietki, p. Genowefa, dodaje:

— Nieźle? Pierwsze miejsce w Zagłębiu Wałbrzychskim! Nie bądź. Bolek, taki skromny.

— W dzisiejszej Polsce młodzież ma warunki wszechstronnego rozwoju. Może się uczyć, pracować i uprawiać sport. Gwarantuje to nam Konstytucja, a Sejm będzie czuwał, by młodzież ze swoich praw korzystała.

— Gdybym został wybrany posłem — mówi Fietko — jasne, że nawet w nawałe różnych spraw nie zapomnę o sporcie. Mamy jeszcze mało basenów krytych, mało sal gimnastycznych. No, ale trzeba pamiętać, że najpierw musimy zmodernizować kopalnię, a potem dopiero wziąć się całą parą do budowania nowych obiektów sportowych. Chociaż na sport i obecnie kładzie się ogromne pieniądze. Zresztą sposobem gospodarczym można wiele zrobić. Przed Złotem w Wałbrzychu zbudowano wiele boisk. Jest na Ziemkach Odrykańskich chętni i do sportu zapalona młodzież. U nas, na „Thorzezie”, dla uczczenia XIX Zjazdu WKPP(b) podjęto duże zobowiązania. Brygady sportowe podniosły wydajność pracy o 30 proc., dwie sekcje będą wyje-

żdzać na wieś i popularyzować wychowanie fizyczne, a jeszcze 140 górników zdobędzie normy na sport.

— Mówię wam, jeżeli nasza młodzież będzie tak dobra w sporcie, jak w pracy, to zobaczycie, że na następnej Olimpiadzie zajmiemy lepsze miejsce. Treba tylko pilnie i sumiennie trenować, mieć silną wolę.

Górnicy i sportowcy wałbrzyscy wybrali dotychczasowego kandydata Bolesława Fietko, odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, będzie na pewno reprezentował godnie w Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej węgłową stolicę Dolnego Śląska.

A. R.

Dzieci i rodzice NA START NASZEGO NOWEGO KONKURSU

DZIECI od lat trzech do siedmiu na start naszej wielkiej imprezy sportowej „**TWOJE DZIECKO I SPORT!**”. Jeżeli jeździcie na łyżwach, rowerze, narciach, jeździcie biegać, skaczeć, pływacie czy grać w piłkę — proście swoją mamę lub tatę, by natychmiast fotografowali was podczas tych zabaw.

Wielka ilość osób ma także sportowe fotografie swych wychowanków — przedstawia one nie raz dużą wartość nie tylko fotograficzną, ale jako przykład prawidłowego lub wadliwego ruchu. Redakcja „Sportowca”, organizując nowy konkurs, pragnie pokazać te dziedzinę sportu, które najczęściej mogą i powinny być uprawiane przez dzieci. Na konkretnych fotografiach przykładach zobaczymy jakich ruchy przy takich lub innych zabawach (takim lub innym sporcie) jest prawidłowy, naturalny,

wynikający z zasad uprawiania tej dyscypliny i budowy dziecka.

WSZYSTKIE FOTOGRAFIE, które odpowiadają będą warunkom naszego konkursu, **ZOSTANĄ REPRODUKOWANE W „SPORTOWCU”**.

Jakie to warunki? **WYRAŹNE, KONTRASTOWE ZDJĘCIE, NIEZRYT MAŁEGO FORMATU**. Po winno ono przedstawiać **DZIECKO W WIEKU OD 3 DO 7 LAT**, „oprawiające sport”. Gdyby na przykład ktoś przesłał zdjęcie dziecka prowadzącego... motocykl (czego nie radzimy próbować) — to sportowym walorem zdjęcia będzie prawdziwość poręczenia, pochylenie tułowia, trzymanie kierownicy etc. Modelarstwo ar-

bowcowe może też być tematem konkursowym, jeżeli zdjęcie pokazywać będzie on moment wypuszczania przez dziecko modelu w powietrze.

Najlepszymi okazywać zdjęcia będą dzieci gimnastykujące się, pływające, biegające, jeżdżące na rowerze, narciach, czy łyżwach. Jazda na hulajnodze, slubiony „sport” młusiśkie, wchodzi do repertuaru zdjęć konkursowych.

Na odwrocie fotografii należy wpisać imię i nazwisko lub pseudonim i wiek dziecka. Na specjalnym **KUPONIE KONTEOLNYM** trzeba wypełnić dokładnie wszystkie rubryki.

Zdjęcia należy przysyłać pocztą na adres: **REDAKCJA „SPORTOWCA”, WARSZAWA, SKRYTKA POCZTOWA Nr 255**. Na kopercie wyraźnie napisać — **KONKURS**.

UWAGA: pod każdym zdjęciem redakcja zamieszcza **KOMENTARZ FACHOWCA** o danej „dyscyplinie sportu”.

po zakończeniu reprodukowania zdjęć nasi Czytelnicy sami wybiorą „najlepszych sportowców”.

Uwaga! Kupon kontrolny na str. 7

Uwaga! Kupon kontrolny na str. 7

A oto lista nagród:

rowery dwukolowe

suneczki

narci

łyżwy

hulajnogi

tropezy

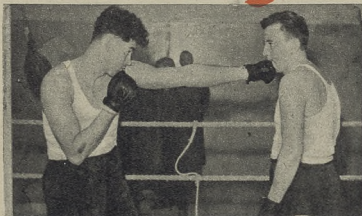
piłki

komplety ping-pongowe

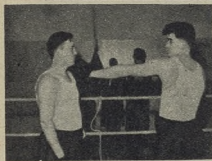
Ciosy decydujące

DEMONSTRACJA TRENER CWKS
CEBULAK I REPREZENTANT POL-
SKI GRZELAK — EDJĘCIA HOST-
KOWSKI

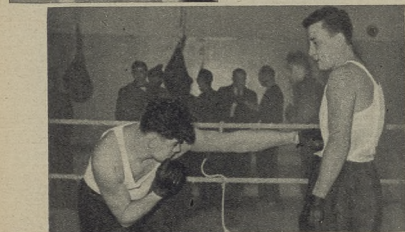
PRAWIDŁOWY LEWY PROSTY. Ręka wyciągnięta, kciuk prosto, pięść zamknięta, tułów skrzycony w prawo, lewy bark wysunięty do przodu. Prawa ręka zasłania łokciem tułów, a dłonią prawą stronę szczęki.

ZŁY LEWY PROSTY. Kciuk zgłębiony, pięść niezamknięta. Przy takim zadaniu ciosie łatwo o kontuzję i o... zapomnienie sięgającego za siebie otwartą rękawicą.

PRAWIDŁOWY PRAWY PROSTY. Ręka wyciągnięta, kciuk prosto, tułów skrzycony prawym barkiem do przodu. Głowa opuszczona, lewa ręka chroni kłopot serce, a dłonią lewą stronę szczęki.

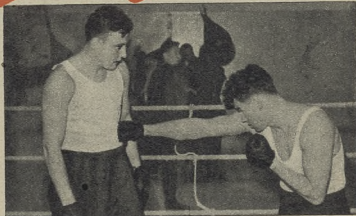
ZŁY UKŁAD PIĘŚCI PRZY PRAWYM PROSTYM. Kciuk zgłębiony, przez co siła ciosu zostaje zamortyzowana. Z takiego ciosu można tylko się śmiać...

PRAWIDŁOWY LEWY PROSTY W TUŁOWIE. Ręka wyciągnięta, ciężar ciała przeniesiony na lewą nogę, tułów silnie skrzycony w prawo. Prawa ręka ochrania prawą stronę twarzy.

ZŁY LEWY PROSTY W TUŁOWIE. Ręka wyciągnięta, ciężar ciała przesunięty na prawą nogę, zamknięta w kciuk. Cios na pewno zadany był otwartą rękawicą. Tułów nieskrzycony, prawa ręka za nisko.

5 razy leżał Kolczyński na deszczu walcu z Pappem na meczu Polska — Węgry w Warszawie. Za każdym razem błyskawiczny sierpowy posyłał Polska na moment na deski. Cios ten właśnie przez swą szybkość wywarł piorunujący efekt. Przykład ten jest najlepszą odpowiedzią na pytanie, co jest ważniejsze przy zadawaniu ciosu: siła czy szybkość?

Jeżeli przy zadawaniu ciosu uczestniczy duża siła przy małej szybkości — cios nudy nie będzie wartościowy, nawet wówczas, gdy dojdzie do celu. Odrzuci przeciwnika, ale nie wstrząśnie nim i nie pokona. Zresztą przed najbliższym nawet ciosem, jeżeli nie jest on szybki, zawsze można się zabezpieczyć i uchronić. Ciosy szybkie są bezsprzecznie bardziej wartościowe. Z drugiej jednak strony należy pamiętać, że ciosy bez udziału masy ciała, popartej prawidłową pracą nóg — nigdy nie będą pełnowartościowe.

Słynny pięściarz francuski, jeden z najbardziej stylowych i klasycznych zawodników, Georges Carpentier, najczęściej nokautował prawym prostym. Cios ten miał u niego fantastyczną wprawy szybkość i poparty był masą ciała — dynamicznym skrzętem korpusu w momencie wyprowadzenia pięści do celu.

Pełne szarmonizowanie masy i szybkości daje skuteczny cios — to właśnie, co miał Carpentier, a z polskich pięściarzy Arkki, Kupka i w wolnym czasie Kolczyński.

Bardzo często, na pewno zresztą za często, słyszy się u nas powiedzenie: zawodnicy nasi nie mają ciosu. Rzeczywiście, na ringach polskich widzimy wielu technicznie dobrze już zaawansowanych zawodników, którzy nie mają ciosu. Bijać duszą, trafiają często — ale bez efektu. Ciosy ich są niepełnowartościowe. Wielkość zaś pięściarzy była nieprawidłowo i nieczyta.

— Jakże błędy najbardziej typowe i „masowe” popełniają nasi pięściarze przy zadawaniu ciosów? — pytamy Cebulaka, jednego z trenerów CWKS.

— A o jakie ciosy chodzi?

— Zacznijmy od prostych. Lewy — górą, dół; prawy — górą, dół.

— Ciosy proste — to ciosy dalekosięgowe. Główna ich cecha — to prostoliniowość drogi pięści do celu. Tak jak człowiek trzyma rękę, tak powinien prowadzić pięść, bez żadnych nienatural-

PRAWIDŁOWY PRAWY PROSTY W TUŁOWIE. Ręka prosta, kciuk nieskrzycony, ciało skrzycone w lewo, waga ciała przeniesiona na lewą nogę.

nych skrzętów. Ruchem naturalnym, po najkrótszej drodze. Podobnie jest przy cofaniu pięści do położenia wyjściowego. Wszystkie ciosy proste rozpoczynamy od odbicia się palcami prawej nogi. Tułów należy mocno skrzyć barkiem wyprowadzającego ramienia do przodu. Bijąc, ręka musi być wyprostowana w łokciu do granic możliwości. Odbicie z prawej nogi — poparte jest pracą mięśni prostujących biodra. Posuwamy więc ciało naprzód.

Najczęstsze błędy, jakie dają się zauważyć przy ciosach prostych, lewym i prawym w górę są następujące:

1. Nawadzik: zgłębienie kciuka i w łokciu; siła odbicia jest wówczas zamortyzowana, przez co cios jest mało skuteczny; poza tym, je-

PRAWIDŁOWA POSTAWA PRZY PRAWYM PROSTYM W ŚCIECIE

śled ciosu biał up. w łokcie i biał w ciał głowy — kontuzja ręki odbiciem — mowiana.

2. Zawodnicy nie popierają ciosu skrzętem ciała i nie odbijają się z prawej nogi; cios traci przez to na sile.

3. Nie nastawienie nóg powoduje w razie chybiaenia niebezpieczną wstrząsanie, co może skutkować przedwczesnym do zadania ciosu.

Przy prostych prostych w tułów bardzo często zawodnicy biją za nisko, w niedozwolone części ciała. Charakterystycznym błędem przy tych ciosach jest wyprzedzanie ciosu tułowiem lub głową. Cios traci wówczas siłę, a bardzo często zawodnik może otrzymać od sędziego ringowego napomnienie za ataki głowy.

Ponieważ ciosy proste są nieodłączną bronią każdego pięściarza, o czym zapomniało wielu naszych zawodników, należy zwracać wiele uwagi na poprawność ich wykonania.

Z. D.

MIEDZY MROŻNĄ SOBOTA A GORĄCĄ NIEDZIELĄ K O S Z

Krakowska Gwardia była faworytem finałowych spotkań o Puchar Polski w koszykówce. Bo to i mecze odbywały się w Krakowie i przecież w jej składzie jest najwięcej (4) reprezentantów Polski, no i w swoim półfinale trafiła na krakowskie Ogniwo – najsłabszą drużynę finałów.

W efekcie dwudniowych spotkań Puchar zdobyła Gwardia. A więc wydawałoby się, że wszystko w porządku. Niestety, opuszczaliśmy boisko Gwardii niezadowoleni. Chyba również niezadowoleni byli i Gwardziści, którzy powinni mieć dość samokrytycyzmu, żeby zdawać sobie sprawę, że Puchar do stał się w ich ręce, dzięki wielkiemu szczęściu, nie umiejętnościom, zaprezentowanym w sobotę i niedzielę.

Gwardia nie zasłużyła bowiem na zwycięstwo już w krakowskim półfinale. Gwardziści wyszli na boisko przekonani, że łatwo wygrają, zlekceważyli przeciwnika i ani się obejrzeli jak Ogniwo prowadziło 11:2, potem 17:11, 23:14 i zakończyło pierwszą połowę 27:18. Ogniwo rozbiło w puch strefową obronę gwardzistów i zmusiło ich do przejścia w drugiej połowie na system „każdy swego”. A że Dąbrowski w dalszym ciągu nie jest w formie (za to jest bardzo jednostronny), więc w drugiej połowie sytuacja wyglądała niezbyt wesoło dla mistrza Polski.

Ogniwo walczyło bardzo ambitnie, ale na cztery minuty przed końcem zeszło jego czterech czołowych graczy za cztery osobiste Rezerwy nie wytrzymało naporu Gwardii i na pół minuty przed końcem Tryos wyrównał na 48:48. Dziwonek zęgara zabrakł prawie równocześnie z gwizdkiem sędziego wskazującego faul na Banasiu (Ogn). Pomoważ zarówno mieczący czas jak i sekretarz zarządcy stwierdzili, że faul nastąpił przed dzwoniem, sędzia nakazał Banasiowi wykonanie rzutu osobistego.

Zdaje się sobie sprawę z niesłychanego napięcia jakie zapanało na widowni i na boisku. W rękach Banasia była decyzja, kto wyjdzie do finału Pucharu: Gwardia czy Ogniwo (połowa widzów, niestety, bardzo niesportowo się zachowywała, przeskakując Banasiowi gwizdem i krzykiem).

Los zdecydował bardzo dziwnie: Banaś trafił do kosza, ogłoszono wynik 49:48 dla Ogniwa, a kiedy następnego dnia

zjawiliśmy się znów na boisku Gwardii dowiedzieliśmy się, że do finału wchodzimy. Gwardia Okazało się że sędziowie zmienili późnie decyzję, uznali, że faul nastąpił po zakończeniu meczu i należy rozegrać następny dzień dogrywki. Sympatyci całej widowni byli po stronie Ogniwa, szkoda jednak, że gracze Ogniwa nie stawili się na dogrywkę i Gwardia uzyskała w o. Inna rzecz, że ewentualna dogrywka powinna była nastąpić w sobotę a nie następnego dnia.

Finał wygrała Gwardia jednym koszem. Kamiński miał słaby dzień, a poza tym dobrze pilnował go Bedkowski i choć Majer zadawał celnością strzałami CWKS zeszeli pokonany. I w tym spotkaniu Gwardziści nie zachowywali, nie wykraczając poza przeciwności (nowej) Talar Dąbrowski jest zbyt jednostronny.

W sobotę przez trzy godziny wszyscy szczerkami zębami, chuchaliśmy w zgrabiące ręce, że to w niedzielę można było się opalać. Sobotnie zimno zmroziło przede wszystkim zawodników warszawskiego Kolejarza, którzy stanęli do meczu z CWKS zupełnie „dretwni”, toteż nie dziwnego, że wojskowi prowadzili wkrótce 10:0. Okazało się, że to pierwsze minuty były decydujące. Kolejarze grali potem coraz lepiej, to jednak tej różnicy nie potrafilu już nadrobić i przegrali półfinałnym punktem.

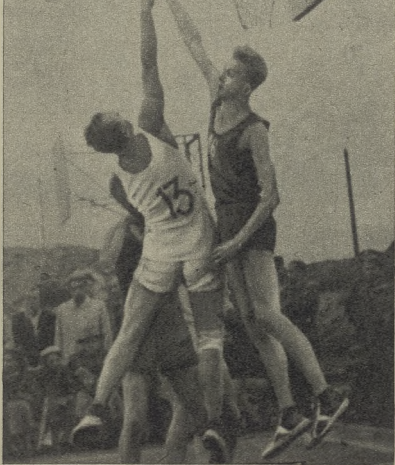
Trener Kolejarza, Maleszewski, nie był zadowolony ze swych pupiłów. Raz po raz rozkładał ręce: „A kto jest na koszu? Na koszu nie ma nikogo! Szybkie! Szybkie! Gdzie jest wasz szybki atak?”

Ostatnie minuty gry kiedy brakowało stale jednego punktu do wyrównania, Maleszewski ciężko przeżywał (równie jak i jego żona p. Marysia Kwaśniewska-Maleszewska, która towarzyszyła swemu mężowi w podróży do Krakowa), ale po był skoneczonym meczu był pierwszy który gratulował zwycięstwa trenerowi CWKS – Ulatowskiemu (rzadki to widok na naszych boiskach).

Ma to podczas meczu o trzecie miejsce z Ogniwnem. Maleszewski był już bardziej zadowolony. Wawro, Zagórski i Złotkiewicz grali bardzo ładnie, przeprowadzili szybkie ataki, Wawro zjawiał się raz w lewym, raz w prawym rogu, aby potem wyrównać pod koszem i celnie strzelić. W drugiej połowie co chwila

sewa, a wśród kobiet triumfowała drużyna Lokomotiv Moskwa. Na zawodach lekkoatletycznych w Japonii Australijka Marjorie Jackson – mistrzyni olimpijska – ustanowiła nowy rekord świata na 100 m. w czasie 11,4 (poprzedni rekord USA – 11,5).

W Paryżu na stadionie olimpijskim w Colombes w sobotę 5 tys. widzów przyjeżdżało po wojnie oficjalnie mecz piłkarski Francja – Niemcy zach. (zawodowcy). Mecz wygrała Francja 3:1 (1:1); decydującą o zwycięstwie bramki zdobyte zostały na 18 min. przed końcem meczu. W zawodach francuskiej federacji mi zwycięstwa były Polacy Ciesewski

Finał (nr 13) z Ogniwa nie strzelił tym razem kosza. In Bedkowski jest na stanowisku. Z meczu Gwardia – Ogniwo.

Fot. J. Borek

— Co tu zrobić, aby jednak wygrać z Ogniwnem — naradają się Gwardziści w przerwie półfinałowych „derbów krakowskich”. Od lewej: Artur Pacula (56), Dąbrowski i Pyjos (47).

Fot. J. Borek

la zmieniał się prowadzenie. Ale ostatnie minuty należały już do Kolejarza.

Wszystkie mecze były emocjonujące i decyzje zapadały w ostatnich minutach. Szkoda tylko, że poziom jest ciągle jeszcze nie nadzwyczajny. A w najbliższą niedzielę koszykarze zaczynają już ligowe rozgrywki.

A teraz kilka cyfr. Wyniki półfinałów: CWKS – Kolejarz 41:40

(26:18), Gwardia – Ogniwo 48:48 (18:27) i w o. Mecz o trzecie miejsce: Kolejarz – Ogniwo 53:47 (34:26). Finał: Gwardia – CWKS 35:33 (33:33, 15:14) po dogrywce.

Najwięcej punktów w tych dwu dniach uzyskali: Ludzik (O) 34, Kamiński (CWKS) 32, Złotkiewicz (K) 29, Wawro (K) 26, Wójcik (Gw.) 25, Krupa (O) 23, Majer (CWKS) 21.

J. JABRZEŃSKI

NA ANTONIE „SPORTOWCA”

Emil Zatopek przebiegł na zawodach w Opatowie 5 km w najlepszym tegorocznym czasie na świecie 14:46,4.

Tradycyjny międzynarodowy bieg maratoński w Koszycach wygrał Fin Punałake – 2:12:16. 2) Dobrony (Węgry) – 2:12:42, 3) Souk (Czechy) – 2:13:30.

W Paryżu w meczu ocaesarskim CWKS pokonała 17:13. W meczu 12:3 natomiast piłkarze CWKS przegrali wysoko z ATK 0:8.

Mistrzostwa siałkowi ZSRB zach. zwyciężyli się zwycięstwem w konkurencji męskiej drużyny WWS – Ma-

l Kopa Publiczność przyjecha Niemców 6 chłodzi.

W Helsinkiach mecz piłkarski Finlandia – Dania zakończył się zwycięstwem gospodarzy 2:1.

W Oslo piłkarze Szwecji pokonali Norwegów 4:0.

W ramach meczu lekkoatletycznego Włochy – Jugosławia, Cono lini rzucił dyskiem 53,21 a Toss 51,24. Strzałem 4 x 100 m wygrały Włochy w 42,1 przed Jugosławią 42,3.

W biegu na 1 milę rozegrali w Paryżu młody Duńczyk Gunnar Nilsson pokonał Reiffa w doskonałym czasie 6:04,8 – Reiff miał 6:06. trzeci Boyesen – Norwegia – 6:06,3.

W zawodach lekkoatletycznych w Albi (Francja) – Reiff wygrał 6 km

w 14:30,4 przed swym rodakiem Bermandem 14:35,8. Bally miał na 100 m – 10:7 a na 400 m – 4:5. Herman wygrał 1500 m w 3:56,4 przed S. Marjorem (Szwecja) 3:56,8.

46. Włoscyńczyk wyścig kolarski na trasie Paryż – Tours (253 km), rozegrany przy udziale najlepszych zawodowych kolarzy Europy Zachodniej wygrał na szlaku Guegan (Fr.) w 6:11:38. Przez 150 km prowadził prawie samowolnie wyścig niemiecki Klabianki który na 10 km przed mecą został doprowadzony przez resztę zawodników.

W szachowym turnieju międzystrafowym w Sztokholmie prowadzi nadal Kotow (ZSRR) 10 p – z 11 możliwych.

Zadziwiająco, ile w tak krótkiej chwili przeżyć można rozmaitych wrażeń.

— Daj! — i gliniany kążek wielkości deserowego talerzyka mknął spod nóg strzelca w powietrze. Nie wiadomo nigdy, w jakim kierunku wystrzelił rzuć, raz pożybywał to lewo, raz tuż przy ziemi w prawo, raz progił hucząc w górę, to znów na ukos to prawo... Trud to dosłownie ułamek sekundy i już strzał, czasem drugi, gdy za pierwszym nie dało się strzelcom rozbić rzutu na powietrze. Jest to prawdziwie trudna sztuka, o czym przekonał się uszczyc, zaproszeni na strzelnicę pocie, wiele razy strzelając i... nie trafiając.

A jak strzelali prezentujący nam te konkurencje zawodnicy? Rekord dnia wynosił 25 trafień

na 25 wystrofenowych rzutków. Jest to wynik doskonały, choć w jednej serii łatwej go oczywiście osiągnąć, niż np. na Olimpiadzie, gdzie w ciągu dwóch dni każdy z zawodników strzelał do dzustu rzutków.

Konkurencja to wymaga doskonałego opanowania nerwowego i błyskawicznego refleksu. Strzał powinien być oddany jak najszybciej po ukatowaniu się wystrofenowego przez maszynę rzutką, tak aby dogoniło go w powietrzu możliwie opóźnione skupisko strumienia. Trafienie bowiem jedną tylko strzucną lub dwoma może nie spowodować roznadnięcia się rzutka, co sądzić można oczywiście z chybieniem.

Członkowie kadry narodowej prezentujący tłumom ciekawych pokaz strzelań myśliwskich na-

rzekali na brak formy, spowodowany polowaniem na kuro-patki!

Gdyby kuro-patka — tłumaczy jeden ze strzelców — została tak szybko trafiona jak rzuć, więcej prawdopodobnie byłoby na talerzu stru, niż mięsa. Do rzutka strzelacz trzeba możliwie szybko, do kuro-patki możliwe późno. Stąd te nie najlepsze dzisiaj wyniki.

✱

Impreza, zorganizowana w związku z rozpoczęciem II Tygodnia „Ligi Przyjaciół Zdobierza” przez Polskę Związek Łowczy i LP2 aseroko i dowcipnie popularizująca strzelstwo sportowe, zdobyła dla naszego sportu wielu nowych zwolenników.

(L.R.)

Jedynkarz „Ogniwa” Poznań Augustyniak, który wygrał regaty warszawskie. Jest największym talentem wśród młodzieży wiolarskiej.

TYDZIEŃ W „SPORTOWCU”

■ Dwa szymbowce rekordy w kategorii szymbowców wielomiejscowych, ustanowione przez Polkę Stępiłską (Lisa Lotn), zostały przez Międzynarodową Federację Loficzną zatwierdzone jako rekordy świata: w przelocie docelowo-powrotnym (104,6 km) oraz w szymboku na trasie trójkąta (57,33 km). Obie te rekordy zostały ustanowione na polskim szymboku Żuraw, SP-126.

■ Na zawodach lekkoatletycznych w Poznaniu — Dobila (Gwardia Kraków) ustanowił rekord Polski w rzucie granatem, uzyskując 76,8 m. Na trójmiejskich lekkoatletycznych Katowice — Gdańsk — Poznań rozegranych w Katowicach zakończonych zwycięstwem Gdańska — 300 pkt. przed Katowicami — 200 pkt. i Poznaniem — 197 pkt. Laurentowski (P) pobili rekord Polski uniwersów w trójboku, uzyskując 14 m. Lepsze wyniki: oszczep: Sidor (K) — 57,42 m. kula: Łazowski (Gd) — 53,25 m.

■ Skowiterek, członek kadry narodowej w podnoszeniu ciężarów w wadze półciężkiej ustanowił w Katowicach rekord Polski w podrzucie obręcz, uzyskując 112,3 kg.

■ Międzynarodowa Polska w piłce ręcznej kobiet zdobyła Unia Łódź, wygrywając w decydującym spotkaniu z Budowlanymi Chorzów 6:3 (1:3). Wywasy 8 bramek zdobyła dla Unii reprezentantka Polski w siatkówce mistrzyni sportu Zakrzewska.

■ Spotkanie piłkarskie o mistrzostwo II ligi przyniosło następujące wyniki: w Warszawie Kolejarz strasimował z Budowlanymi (Gd) 3:3 (2:3). w Poznaniu Kolejarz przegrał z Budowlanymi Chorzów 0:3 (0:0), w Chorzowie, rozegrane wśród ulowgo decydujące spotkanie Unii z Ogniwem (Kr) zakończyło się zwycięstwem Unii 2:1 (0:0), w Radlinie Górnik pokonał Ogniw (Kr) 3:1 (1:0), w Bytomiu Ogniw zwyciężyło Włocławską Łódź 4:1 (2:0).

■ Mistrzostwa II ligi bokserskiej w Chorzowie Stal pokonała Gwardię warszawską 12:8, w Gdańsku Gwardia zwyciężyła OWKS Lublin 1:17, 30 strasimów II ligi: Spójnia (W) — Kolejarz (Byd) 11:8, Gwardia (Szupk) Gwardia (Szcz) 14:4, Budowlani (Pozn) — Stal (Wr) 10:10.

■ Ogólnopolski turniej tenisa stołowego o Puchar Polski, rozegrany w Warszawie zakończył się zwycięstwem Arbacha (Wrocław), 3) Krygier (Łódź), 3) Roslan (Wr), 4) Gaj (Wr), w konkurencji kobiet: 1) Skurawiczy (Gdynia), 2) Gusiłówna (L), 3) Hennichówna (L), 4) Kiszowa (L), w turnieju strasimów 24 uczestników.

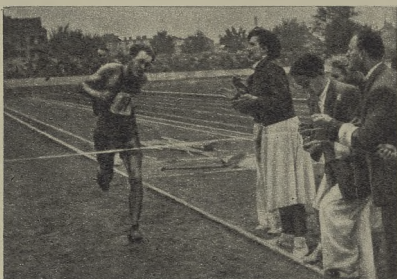
■ W młodzieżowych zawodach strasimów LP2, o puchar „Expressu Wieczornego”, rozegranych w Warszawie na Bielanach startowało 100 zawodników. W konkurencji męskiej: 1) Szelar — 52 pkt. kobiet: 1) Borkowska — 90 pkt.

■ Zawody żużlowe pn „Kryształowa Asowa”, rozegrane w Bydgoszcz w obecności 2000 widzów przetrwały najlepszych żużlowców polskich przyniosły wyniki: 1) Bonin (Gw Bydg) — 11 pkt., 2) Kuśnierczak (Unia Leszno) — 11 pkt., 3) Jankowski (Bud) — 10 pkt., 4) Olejnik — 9 pkt.

■ W Katowicach i Szczecinie odbyły się inauguracyjne zloty zespołów w technikach w f. Do technikum katowickiego uczęszczano ponad 150 uczniów i 4 uczennice, do szczecińskiego — 130.

Koszykarki warszawskiej Spójni zdobyły ostatecznie Puchar Polski, zwyciężając AZS 44:43 (18:28). Na zdjęciu Czopkówna (AZS) i Kowalczyk (Sp) w walce o piłkę Fot. CAF

Edwin Kozera (Kolejarz Poznań) kończy w Poznaniu bieg maratoński (42 km 195 m), który przyniósł mu tytuł mistrza Polski. Czas 2:52:27,2 w ciężkich warunkach atmosferycznych.

Fot. CAF

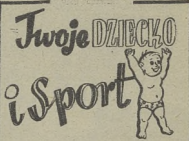
W ubiegłą niedzielę „Ogniwo” warszawskie zorganizowało regaty wiolarskie na Wiśle. Ponieważ Sekcja Wiolarska GKFF podała się do dymisji, a sekcje wiolarskie SKKF i WKFF nie funkcjonują już przeszło od roku, przeto regaty zostały przez „Ogniwo” rozpisane „na własne ryzyko i na własną odpowiedzialność”.

Bogaty program obejmował 23 biegi na wszystkich kategoriach łodzi i we wszystkich klasach. Doszło do skurku aż 8 biegów.

Na regatach w Gdańsku w dniu 21 września odbyło się załedwie 11 biegów, na regatach w Poznaniu 28 września 9 biegów, a w Warszawie 6 biegów. Te cyfry są przerażające i świadczą że w wiolarkach polskim dzieje się bardzo źle. Zwalanie wszystkiego na „trudność finansową” jest tylko zwykłym wykrętym. Fakt, że pięć zrzeszeń warszawskich nie mogło na regaty wystawić ani jednej czwórki wyścigowej i ani jednej osiemki jest naprawdę groźny.

Po Mistrzostwach Polski (31 sierpnia) wiolastwo naszeło głębokim snem, trzeba jednak stwierdzić, że nie jest to „dobrze zasłużony odpoczynek”. Kadra narodowa skończyła swoje treningi w dniu 1 września, a więc przynajmniej dwa miesiące za wcześnie. A za przykładem kadry poszły i osady nowicjuszy. Nigdy nie osiągniemy poziomu światowego, jeżeli będziemy trzy miesiące wiosłować, a dzień i odpoczywać.

K.

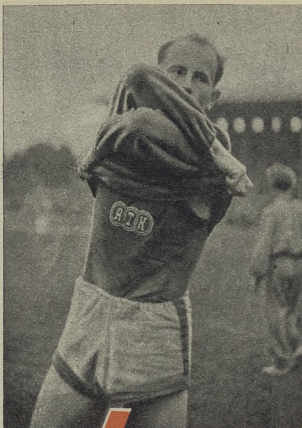

Twoje DZIECKO i Sport

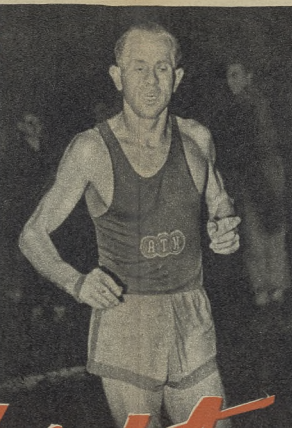

1

2

3

4

Olimpijski płomień

5

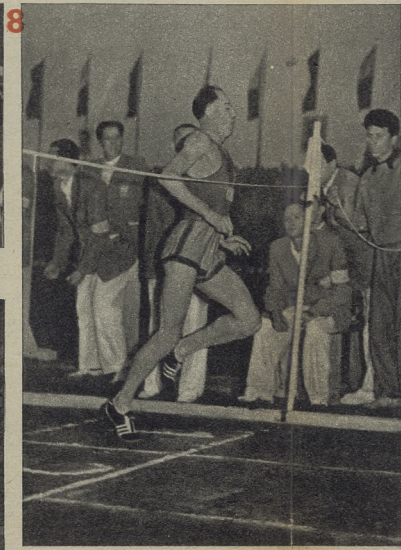
6

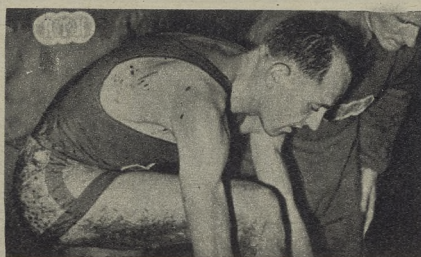
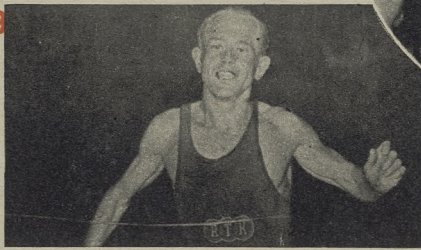
7

7

9

1. Życie Emila Zatopka to wyjątkowa praca; wyniki na bieżni osiągnął nie dzięki „naukowym zdolnościom” ani też jako „cudowne dziecko”. Emil wytrwała praca, wykluwając całym latami swą dzisiejszą niezłomną w lekkość i wytrzymałość. Przez długi czas musiał nawet szukać swej specjalności. Pierwsze starty dzisiejszego giganta bieżni to 1500

metrów, przy czym Zatopek próbował nawet biegać 800 m. Emil Zatopek to przykład sportowca, obywatela, wspaniałego syna swej ludowej ojczyzny! Spójrzmy na niego jeszcze raz; jest zdecydowany — za chwilę start!

2. Oczekiwanie — które wymaga od biegacza największego skupienia, napięcia woli. O czym myśli w tym momencie Emil? 3. Pociąg ruszył... Na czele „czeska lokomotywa” — niezawodna, jedyna. 4. Samośność często towarzyszy Zatopkowi w biegu... 5. Chwila słabości. Miał ich wiele: w walce z Reiffem, przed wyjściem na jeden z ostatnich

wirów Igrzysk w Helsinkach, gdy twardy Chatteway i zarzucały Schade wzmocniły tempo do granic ludzkich wytrzymałości. Rzadko jednak kapitulował. 6. Dublowanie należy do smutnych obowiązków tego biegacza. Tu miał raz lub dwukrotnie — z pewnością nie pamięta. 7. Cel coraz bliżej, ale ostatnie metry zawsze wymagają skupie-

nej uwagi, gdy przeciwnik niezbyt daleko pozostał w tyle. 8. Nareszcie... Nie wiadomo, Zatopek lubi biegać, więc być może żałuje, że szczęście trwało tak krótko. 9. Tego nikt mi już nie wywie...

Wszystkie zdjęcia Roszkowski

ŁÓDZIE WIOŚLARSKIE sprowadzone NA MANOWCE...

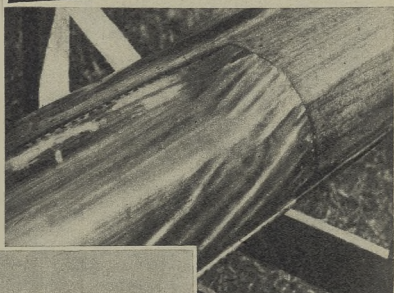
JUZ od dawna sprawozdania z regat kończą się niezmiennie opisem starych, połatanych i zdezelowanych łodzi wioślarskich. Przecież na Olimpiadzie polska łódź — czwórka bez sternika — cała obłożona leukoplastem, licząca ponad 30 lat budziła wielką sensację wśród zagranicznych zawodników.

Jak naprawdę przedstawia się sytuacja w łobrze wioślarskim? Jakże braki powinny być najszybsze uzupełnienie i w jaki sposób?

Zniszczenia wojenne w łobrze wioślarskim sięgają 80%. Z tych 80% wraków zdołano naprawić i wyreperować około jednej trzeciej i ten łob był aż dotąd podstawą naszego wioślarstwa, bowiem z reparacji otrzymaliśmy

może być robiony w Polsce. Niestety, Centralny Zarząd Przemysłu Sprzętu Sportowego i Szkutniczego nie zdołał w ciągu 7 lat zorganizować tej prostej produkcji. Jedyna spółdzielnia stocznia w Bydgoszczy, o zdolności produkcyjnej zaledwie około 10 łodzi rocznie, boryka się z ogromnymi trudnościami, nie może otrzymać na budowę łodzi odpowiedniego drzewa pomimo, że właśnie takie drzewo otrzymuje do budowy akryzynek dla Monopoli Spirytusowego.

Jak rozwiązać te trudności? Przede wszystkim droga planowa, corocznego importu, a nie tylko zakupów z okazji Olimpiady. Najpotrzebniejszy łob to obecnie czwórka i ósemka, których sprowadzono bezwzględnie za mało. Poza importem gotowych

Łata z dyktu na łacie, a w łacie dziura... Ta łódź (dwójka podwójna) ma już ponad 30 lat. Przed startem trzecha z niej wyklnął wodę jak z gąbki.

zaledwie dwie jedynki, dwójkę oraz starą, nudzącą się do startu, czwórkę. W łobach zakupiono jedynie 4 dwójki w Anglii.

Dopiero w 1961 i 1962 roku dokonano poważniejszych zakupów. Sprowadzono z Danii 4 jedynki, dwie czwórki, czwórkę i ósemkę. Ze Szwajcarii — 2 ósemki i cztery czwórki bez sternika, z Anglii — 7 jedynek, 3 dwójki bez sternika, 4 dwójki ze sternikiem i z NRD jedynie... Łódzie te, gdyby przyszyły przed sezonem niewątpliwie by przyczyniły się do poprawy naszych wyników na Olimpiadzie. Niestety, za późno zamówione (poza jedynkami i zamówieniami duńskimi) przyszyły dopiero po Olimpiadzie, a nawet dwie czwórki są jeszcze dotychczas w drodze.

Czy łobur ten rozładował brak sprzętu w Polsce? Niestety, nie! Przyjmując, że każda większa przystań powinna mieć komplet 7 typów łodzi i dodatkowego czwórnik na lekką wagę (lub dla kobiet), a każda mniejsza przystań — jedynie, czwórnik i ósemkę, musimy stwierdzić, że obecnie ani jedna przystań takiego pełnego kompletu nie posiada. Nawet bogate w łobur przystanie: Słubiń, Bydgoszcz, "Ogniw", Kałusz i AZS Wrocław mają jednak pewne braki. O wiele gorzej jest z przystajami w mniejszych ośrodkach.

Brak jest nie tylko łobur wyścigowego, lecz i półwyścigowego, który przecież z powodzeniem

łodzi trzeba również sprowadzić surowiec — cedr, lub gotowy forniur cedrowy, bowiem doświadczenie wykazało, że ze sklejki nie można budować łodzi wyścigowych. Nasze sklejki są zbyt słabe i mają tendencję do wypaczania się już po roku. Poza tym łódz ze sklejki wazy ok. 150 kg, a łódz z forniuru tylko około 100 kg. Oczywiście osada, jadąca na regatach na takiej ciężkiej łodzi, nie ma najmniejszych szans na zwycięstwo.

Sprowadzenie do kraju pewnych, niewielkich nawet ilości cedru, pozwoli na generalny remont dotychczasowego łobur, który reperuje się (a właściwie psuje) zwykłą dyktą oraz pozwoli na ruszenie produkcji krajowej. Przecież np. warzał "Ogni-

wa". Warszawa może rocznie produkować 3 do 5 łodzi wysłogowych mniejszych typów.

Czy brak dewiz stoi na przeszkodzie stałemu importowi sprzętu wioślarskiego (jak niektórzy argumentują)? Oczywiście mamy znacznie poważniejsze potrzeby niż sprowadzanie łodzi wysłogowych, ale przecież państwo rokrocznie poświęca poważne kwoty na import sprzętu sportowego. Nie potrzeba tych kwot powiększać, a tylko wyeliminować ten sprzęt, który może i powinien być wykonany w kraju. Przecież sprowadza się duże ilości sprzętu szermierczego z drogiimi aparatami elektrycznymi na ciele — a te wszystkie spadły, szablę i florety może produkować polski przemysł Chałczyński przypad-

kowy import i brak planowej sportowej produkcji krajowej odbija się więc w specjalnie niekorzystny sposób na rozwoju wioślarstwa.

Niedawno, na konferencji w sprawie importu sprzętu sportowego, przedstawił GKKF stwierdził, że łobur wioślarskich nie należy już sprowadzać. Takie oświadczenie dowodzi, albo niedocenienia wioślarstwa przez władze sportu polskiego, albo zupełnego braku łączności z terenem.

Na przyszły rok wioślary naszych czekają starty w Berlinie na trójmczu, na Akademickich Mistrzostwach Świata (w Kalkucie czy w Pekinie) i na Mistrzostwach Europy. Już najwyjrzę czas ustalić więc plan importu łobur i zakupić cedr na produkcję krajową.

Trzeba też rozwiązać legendę, że sprzęt wioślarski jest drogi. Łódz wioślarska wprawdzie dużo kosztuje w porównaniu z piłką do siatkówki, ale służy dowiec przez kilkudziesiąt lat. Czwórka zakupiona w 1927 r. na Olimpiadę w Amsterdamie ciągle jeszcze jest jedną z najlepszych polskich łodzi. Dobry sprzęt wioślarski, umiejętnie konserwowany, nie traci swojej wartości przez przynajmniej 10 — 15 lat. K

KOMENTARZ M. WRÓBLA

W dniu 4 października rozpoczął się turniej o szachowe mistrzostwo Polski, najważniejsza impreza krajowa dla seniorów. Do turnieju dopuszczono wyjątkowo wielu zawodników i bez przesady można powiedzieć, że spotkał się tu wszyscy najlepsi nasi szachiści. Bez eliminacji dopuszczono 8 zwycięzców ostatniego turnieju o mistrzostwo kraju, a mianowicie Śliwę, Arłimowskiego, Szapiela, Gadalińskiego, Balcarę, Platera, Gawlikowskiego, Litmanowicza, a nadto Makarczyka i Pytlakowskiego. Z eliminacji wyszli: Błaszczak,

W POGONI ZA CHIŃSKIM KOSZEM SAJDZIE PEKIN!

KARTKI Z PODRÓŻY POLSKIEGO TRENERA, ZASŁUŻONEGO MISTRZA SPORTU, DO CHIN LUDOWYCH

12 sierpnia.

Po raz ostatni wróciliśmy do Pekinu. Czekała nas ciężka mecz z Armią, zarówno dziewczęta jak i chłopcy. Dotychczas rozegrane dziewięć spotkań zakończyły się naszymi zwycięstwami. Jak będzie teraz?

14 sierpnia.

Dzisiaj gramy. Zdajemy sobie sprawę, że Chińczycy będą starali się wygrać ostatnie spotkanie. Wiemy także, że drużyna Armii, z którą w dniu 3 sierpnia chłopcy wygrali 72:68, przygotowała się solidnie do rewanżowego meczu. Będzie walka.

Na stadionie jak zwykle ponad 20 tysięcy widzów. „Tylko” tyle może pomieścić stadion.

Dziewczęta nasze nie mogą dać rady ze strzelową obroną Chin. Grają chaotycznie i bezplanowo. Chinki objęły prowadzenie. Pierwszy raz w życiu

Młodzieńki koszykarki Mukdena

Włocławska kapela wita polskich sportowców

widziałem kosza strzelonego głową i to samobójczemu. Przypadkową i nieszczytną zdobyczą tego kosza była Chinka. Do przerwy 18:20 dla gospodarzy.

Po przerwie akcje naszej drużyny są bardziej planowe. Kilka celnych strzałów Marysi Kameckiej z półdystansu „rozbuja” zupełnie strzelową obronę Chin. Również Marysia Chienka, grająca w miejsce słabej Kowalczyk, zbiera dobre piłki w obronę. Przewaga naszych dziewcząt staje się widoczna. Dobrze gra także Marysia Kowalówka i Basia Czopek. Ostatni wynik 58:37 na naszą korzyść. Można powiedzieć, że w meczu tym nie zawiodły „polskie Marysie”.

O ile na sukces swoich dziewcząt publiczność nie liczyła, to w meczu chłopów ogół spodziewa się zwycięstwa gospodarzy.

Już grają. Przepiękne akcje chińskich żołnierzy przynoszą im prowadzenie, nawet różnicą 8 pkt. Walka jest zacięta. Nadręczają obiektywna publiczność dopinając i oklaskując obydwa zespoły. Takiej publiczności nie spotkałem nigdzie! Co za temperament!

Powoli nasza drużyna zaczyna odraabiać stracony teren. Dobrze gra „Junia” Żyliński. Pod obydwa koszeami emocjonujące pojedynki. Chińczycy dosłownie „wiszą” w powietrzu. Fantastyczna skoczność i zwinność. Dzięki celnym strzałom z dystansu prowadzimy do przerwy 42:38.

Ocenie szans w tym turnieju nie jest wcale łatwo, albowiem nasi mistrzowie ulegają często silnym wahaniom formy. Wydaje się jednak, że najpoważniejszymi kandydatami do zaszczytnego tytułu mistrza kraju będą: Sława, Makarczyk i Plater; znanie ich są mniej więcej równe, wynik, naszym zdaniem, będzie zależny od aktualnej kondycji i uposobienia. Bardzo groźny dla nich może być Tarnowski, który dobrze się czuje na „długich dystansach”.

O wysokie nagrody powinni walczyć: Arłamowski, Balcarek,

Początek drugiej połowy to niezawiedna przewaga chińskich żołnierzy. Kilka cudownych akcji, wykonanych prawie ze w powietrzu i Chińczycy prowadzą 8 punktami. Na naszych chłopach widzę zmęczenie. Tak — to dzisiaj mecz na przestrzeni 3 tygodni. Obawiamy się o wynik. Walka jest w dalszym ciągu twarda i zacięta. Celne strzały Sterengi i Appenheima zmniejszają różnicę do 2 pkt. Żyliński „spada” za 4 osobiste. U Chińczyków już 3 zawodników „spadło”.

Tempo meczu nie słabnie. W naszym zespole inicjatorem szybkich kontrataków jest Młotek Peglerki. Do końca meczu 5 minut — Chińczycy prowadzą 8 punktami. Nasi chłopcy nie zalamują się jednak. Walczą ambitnie. Piękne wyjście Peglerskiego zmniejsza różnicę do 4 pkt. Trzy minuty do końca. Przegraliśmy. Przecież przy lechnie Chińczyców nie mamy prawa odebrać im piłki w grze na czas. Lecz co to? Żołnierze chińscy prowadzą otwartą grę, 1 to kosztowało ich strasne zwycięstwo. Wyprzedzający koszyk zdobył Peglerki, a 10 sekund przed końcem spotkania Appenheimer dobił ponad „lasem” wyścigający, ramion strzał Sterengi! Wynik 68:84 na

naszą korzyść i dziesiąte zwycięstwo Chociaż, moim zdaniem, tym razem należało się Chińczykom.

17 sierpnia.

Jutro odjazd do kraju. Pakowanie. Wpisuję się do pamiętnika. Wan-Li, Son-Tien, Son-Czeń i Talerki. Widzę, że podobają mi się nasze emblematy państwowe. Odrzuciłem wszystkie posiadane orzki i ołtarówek naszym dobrym „wróżkom”. Są bardzo szczęśliwe.

18 sierpnia.

O godz. 3:00 pobudka. Noc jest ciepła. Cicho. Nawet hulańskie Świerszcze śpią.

Co za niespodzianka? Na lotnisku koszykarki i koszykarze pekińskiego Instytutu oraz Armii. Przybyli nas pożegnać. Jest także nasz Ambasador. Otrzymujemy piękny podarunek od kapitałowego zespołu Cen-Dzin-Hien. Pięć maleńkich białych porcelanowych gołębów. Jakże symboliczną wymowę ma ten podarunek.

Jest już zupełnie jasno. Godz. 6:00. Ostatnie pożegnania, serdeczne uściski dłoni.

„Sajdzie Pekin!” — (Do widzenia). Do zobaczenia w Polsce, drodzy chińscy przyjaciele.

FLOBIAN GRZECHOWIAK

X SZACHOWE MISTRZOSTWA POLSKI

Bolestawski, Ciejką, Dworczyński, Kwilecki, Sowinski, Szukarta, Szymański, Witkowski i Woźniak.

Do tego zespołu ostatnio Prezydium Sekcji Szachów dopuściło mistrzów Gryndfelda i Tarnowskiego. Pierwszy przepadł w eliminacjach, drugi nie mógł w nich wziąć udziału. Uważamy to za decyzję, że względu na wynik tych mistrzów w turnieju olimpijskim, za zupełnie słuszną. W ten sposób w walce o tytuł mistrza Polski weźmie udział 22 zawodników.

Ocenie szans w tym turnieju nie jest wcale łatwo, albowiem nasi mistrzowie ulegają często silnym wahaniom formy. Wydaje się jednak, że najpoważniejszymi kandydatami do zaszczytnego tytułu mistrza kraju będą: Sława, Makarczyk i Plater; znanie ich są mniej więcej równe, wynik, naszym zdaniem, będzie zależny od aktualnej kondycji i uposobienia. Bardzo groźny dla nich może być Tarnowski, który dobrze się czuje na „długich dystansach”.

O wysokie nagrody powinni walczyć: Arłamowski, Balcarek,

Gadałiński, Gawlikowski i Pytkowski. O Blaszczak niewiele możemy powiedzieć, gdyż od dawna nie uczestniczył w najważniejszych turniejach. Sympatyczny mistrz Szapeli, który niedawno przebył ciężką chorobę, jest również wielką niewiadomą; o ile dopisze zdrowie, to będzie bardzo poważnym przeciwnikiem dla kandydatów do tytułu mistrza Polski.

Z młodzieży bardzo wiele liczymy na Szymańskiego, Szukartę i Witkowskiego. Szczególnie Szukartę, który po raz pierwszy

weźmie udział w tak silnym turnieju, nie jedno będzie miał do powiedzenia, dlatego z pełnym zainteresowaniem oczekujemy na jego wyniki i zupełnie prawdopodobne sukcesy.

Turniej szachowy, który trwa 4 tygodnie, wymaga doskonałej kondycji fizycznej i nerwowej, opanowania i spokoju, odpowiedzialnego przygotowania teoretycznego w zakresie debiutów i końcówek, wreszcie znajomości partnerów. Dlatego tak często zawodcy papierowe obliczenia, szczególnie przy nierzybyt wysokiej, ale wyróżnianej klasie zawodników.

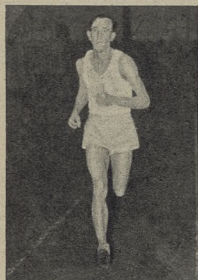
1500 POCHWAŁ

Graj, który nie spotkał się z Zatopeką na bieżni stadionu WP

Fot. Roszkowski

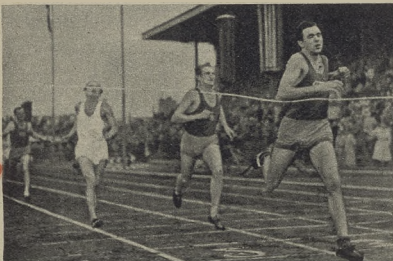
i wielkie nadzieje

Szwargot już nie dogoni Zatopek

Krzyżkowiak na taśmie 3000 m, a Roudnego nie widać

W biegu na 800 m Kiełczewski był trzeci za Stralskiem i Liską

Mecz ATK — CWKS, podobnie jak ostatnie w sezonie spotkanie międzypaństwowe z NRD, wykazał, że posiadamy sporą grupę biegaczy na średnie i długie dystanse, którzy, rozporządzając dostatecznym talentem, dużą pracowitością i wreszcie wdrożeniem w ostatnim roku w racjonalny trening, mogą się rozwijać dalej, o ile uznani będą pewnie braki ogólnorozwojowe.

PIRCIU LEPIEJ OD „KUSEGO”

Kiełczewski, piąty na liście naszych najlepszych 1500-metrowców, pobili w meczu z ATK w sposób łatwy i przekonujący tegoroczny rekord Półzebowskiego. Tak i ten w „słabym” roku polskiej lekkoatletyki pięciu zawodników pobiegło podstawowy dystans 1500 m (będący terenem spotkań średnio i długodystansowców) w czasie lepszym od starego rekordu Kusocińskiego.

Ta plątka: Półzebowski, Długoborski, Graj, Lewandowski i Kiełczewski, a zapewne także

Zbikowski, Lewicki, Kupczyk i może Bartoć i Kubaczko, wydzierać będzie sobie rekord, sprowadzając go poniżej „przyzwyczajonej” europejskiej granicy 3:50.

„Tajemnice” poziomu wyników naszych biegaczy wyjaśnia typowy przykład najmłodszego rekordzisty Polski, Kiełczewskiego. Startuje on od roku 1948, ale racjonalnie trenuje dopiero pierwszy rok, gdyż praca sportowa lat ubiegłych ograniczała się do kilku miesięcy, przy czym ilość przebiegniętych kilometrów w przeciągu roku równała się obecnej jego pracy miesięcznej czy sześciotygodniowej.

Duża ilość i intensywność treningów przełamała też strach przed szybkim tempem na całym dystansie. Rezultatem jest 18 wyników na 1500 m poniżej czterech minut.

O takiej typowej drodze polskiego biegacza, u którego talent przeważał nad pracowitością, najlepiej mówi poniższa tabela wzrostu wyników, związanych ze zwiększeniem ilości przebiegniętych kilometrów.

KIEŁCZEWSKI WŁODZIMIERZ ur. 1930 r.
wzrost 168 cm; waga 56 kg

dystans	1948 r.	1949 r.	1950 r.	1951 r.	1952 r.
800 m	2:06,5	2:03,0	—	2:00,6	1:55,3
1000 m	—	2:37,5	—	2:35,0	2:30,0
1500 m	4:14,9	4:11,8	4:06,5	4:03,8	3:52,5
przebiegli na treningu km	300	310	380	520	2150

U Kiełczewskiego trenował za mało i bynajmniej nie z lenistwa. Jest on zawodnikiem pracowitym i sumiennym. Taki był jednak styl pracy klubowej: trening 3 razy w tygodniu od wiosny do jesieni (oczywiście wyłącznie na bieżni), co nie dawało dostatecznego wybiegania się, zdobywania kondycji i wpojenia „nałogu biegania”.

OTO KRZYŻKOWIAK

Inny rekordzista ze spotkania ATK—CWKS Krzyżkowiak (rekord Polski na 3000 m z przeszk. — 9:13,6 i rekord WP na 5000 m — 14:39,6) wyszedł również z podobnej szkoły treningu do rywicznego przy okazji większych imprez (w woj. olsztyńskim). 205 km, wybieganych w pierwszym roku startów, 365 km w drugim to śmiesznie mało jak na długodystansowca.

Pierwszą szkołę solidnego treningu przeszedł Krzyżkowiak

na wiosnę roku ubiegłego w Zakopanem na obozie kadry narodowej i na obozie CWKS przed Spartakiadą. Regularnemu treningowi przeszkadzały jednak częste kontuzje w okolicy pachwin.

Wzrost pracy w roku 1951 — trzykrotny, ale stale nierówny. Trening przedolimpijski był przełomowy dla tego szczupłego, o chłopięcej budowie biegacza. Ilość przebiegniętych kilometrów skoczyła z 1200 — w r. 1951 do 4320 — w roku bieżącym, a czas 3 km z przeszłości 9:50,4 na 9:13,6, a 5 km z 15:47,8 na 14:39,6. Krzyżkowiak z całym przekonaniem może powiedzieć, że u porczywa praca przynosi widoczne rezultaty, zwłaszcza, że racjonalny trening zmniejszył skłonność do kontuzji (uwaga na 3 km z przeszkodami). Ciekawy jest wyciąg z kalendarza sportowej nowego rekordzisty Polski.

KRZYŻKOWIAK ZDZIŚLAW ur. 1930 r.
wzrost 174 cm; waga 60 kg

dystans	1949 r.	1950 r.	1951 r.	1952 r.
1500 m	—	4:39,0	4:09,0	3:59,2
3000 m	9:42,0	9:06,0	9:00,8	8:28,2
5000 m	17:02,0	16:02,0	15:47,8	14:39,6
3000 m z przeszk.	—	9:58,0	9:50,4	9:13,6
przebiegli na treningu km	205	365	1120	4320

Krzyszowski zrobił największy postępek spośród naszych długodystansowców (on i Graj uzyskali w tym roku minima klasy mistrzowskiej na trzech dystansach).

DROGA SZWARGOTA

Odminną drogę niż Graj, Krzyszowski, Pionka, Chomiczewski, Kłoc i Olesinski przeszedł nasz najlepszy 10-kilometrowiec, Jan Szwargot. W całej tej grupie do roku ubiegłego talent przeważał nad pracą Szwargot doszedł do wyników wieloletnią pracą. Kiedy już w roku 1946 zaczął startować, nikt nie zachęcał go do sportu wyczynowego, a najmniej mógł go dopingować wynik 21 min. uzyskany w pierwszym starcie na 5000 m. Dzięki uporczywemu treningowi, w którym nie było specjalnego systemu, ale nie było i zasadniczych błędów (Szwargot posiada instynkt biegacza, dyktujący mu nałogi pracy treningowej), młody wojskowy urwał rok rocznie po jednej a nawet dwie sekundy ze swego rekordu życiowego na 5 km.

Na szerokie wody wypłynął Szwargot w roku ubiegłym, przy czym jego praca treningowa w 1951 r. wyrażała się najwię-

szą wśród biegaczy polskich ilością wybieganych kilometrów, dochodzącą do 4000.

Wieloletni trening dał mu duże wycucie tempa, praca przedolimpijska (przeciętnie 30 km dziennie biegu) była nastawiona na poprawienie szybkości. Lata pracy i wybiegane kilometry zsumowały się. W roku olimpijskim Szwargot poprawia rekordy życiowe na dystansach od 800 m do 10.000 m i jest zdolny do przebiegnięcia maratonu w dobrym czasie.

SZWARGOT JAN ur. 1926 r.
wzrost 172 cm; waga 61 kg

dystans	1951 r.	1952 r.
800 m	2 06,0	1 58,2
1500 m	4 12,0	3 57,0
3000 m	8 54,2	8 31,0
5000 m	15 22,8	14 44,5
10 km	31 56,4	30 47,6
przebiegł km	3860	4720

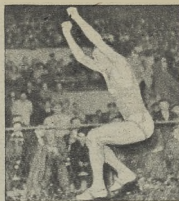
łatwo i to przez dłuższy okres czasu. Trzeba się liczyć z tym, że forma przychodząca zbyt łatwo i szybko jest formą niestabilną i chimeryczną.

Po dwu latach solidnego treningu (1952 i 1953 r.) i ugruntowaniu poziomu, biegacze polscy powinni zrobić nowy, duży skok w roku Mistrzostw Europy — 1954, osiągając wyniki poniżej 3:50,0 na 1500 m, poniżej 14:20,0 na 5 km i poniżej 30 min. na 10 km.

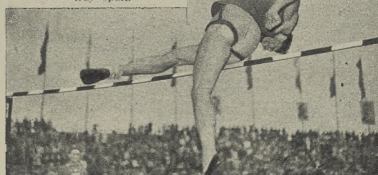
M.L.

Krzyszowski na sześć skoków trzy spalił

Fikejz (ATK)

Zila (ATK)

Jungwirth prowadził na 1500 m, tuż za nim Lewandowski, Kielczewski na razie płyty

ZBIGNIEW KASZKUR

ATK-CWKS

we fraszkach

WESTCHNIENIE KIBICA

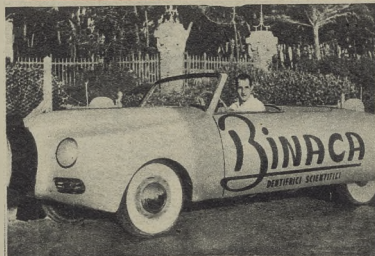
W czasie spotkania słyszał być może
Głos z tłumy, pełen rozpaczy:
„Gdybyś miał chociaż dobrego sprintera
Przy braku dobrych biegaczy...”

PODSUMOWANIE

Cóż, trzeba przyznać, goście lepsi byli.
Ogólnie fakt ten można tak ująć:
Trzeba się starać o to, moi mili —
By nikt powiedział nie mógł: „Z czym do gości?”

NASI SKOCZKOWIE

Patrzac na naszych, kiedy skakali —
Myślałem sobie tak z leką w oku:
Gdyby się który ze wstydu spalił,
Mógł by więcej nie palić — skoków...

Kolarz Bartali „awansował” społecznie na
zgu reklamę włoskiej pasty do zębów

OSTATNI WIELKI SZCZYT zdobyty w Tatrach

Tego nie ma w Tatrach.
Tzw. seraki w Andach

W sierpniu 1903 roku, dwaj młodzi studenci, Włodzimierz Boldireff i autor, powzięli zamiar przejścia od Przełęczy pod Chłopkiem, przez Mieguszwiecki Średni i Wyznią Przełęcz Mieguszwiecką, na Wielki Szczyt Mieguszwiecki.

Od Chłopka szło się nietrudna grania. Pogoda — jak na paradyz, ale Morskie Oko było zamute mgłami. Nagle, na tle chmur, zauważyć się dały cienie obu turystów, wyolbrzymione i otoczone tęcza aureolą. Była to tzw. „Zjawisko Brokenu”. Gdy jakieś ciało znajduje się w tej pozycji, ze słońce rzuca jego cień na chmurę, na brzegu cienia.

Coraz mniej corali-przewodników — czasy, gdy nie wchodziło się bez nich w górę, należą do przeszłości. Młodzi gorale kształcą się, wielu z nich wyjeżdża na studia do ślubu. Oprowdanie po corach nie jest już konieczne. Ale starzy narzekają, że młodzież coraz gorzej zna góry, wystarczy im wjazd kolejką na Kasprowy Wierch do Halli.

Na zdjęciu grupa przewodników, stoją od lewej:

Wojciech Wawrzyko, Filip Kłaper, Stanisław Raj, Jan Gąsienica Tomków, Wojciech Wawrzyko, Krzeptowski, Andrzej Marusarz Jr., Józef Stupka, Stanisław Majprzek, Wawrzyniec Dobrowolski, Tadeusz Barłowski, Siedzą od lewej — Józef Krzeptowski, Wawrzyko, Józef Gąsienica Tomków, Andrzej Marusarz, Stanisław Gąsienica Byrcyn, Stanisław Gąsienica z Lasu, Obrońca Jan Barłowski.

Dobrze zaasekurowani od rybit... Rys. J. Zebrowski

Był to ostatni, zdaje się, wielki wierzchołek Tatry, który padł pod stopą taternika.

Zeżądze ku Wyżniej Przełęczy Mieguszwieckiej zamknęli nam drwiska. Nie znaleźmy wówczas jeszcze techniki linowej, aby to przejście pokonać. W kilka lat później, udało mi się to bez wysiłku. Pierwotny zamiar rozwił się.

Opuszciliśmy się z grani niezbyt trudnym kominkiem na małą grzędę, a trzymając się ciągle prawej ręki, wyszliśmy na „Drogość po glazach”, i nią na Wielki Mieguszwiecki.

Pisząc o tej wycieczce kilka lat później w „Taterniku”, podniósł dr M. Świerż, że była to jedna z pierwszych, odkrywczych wycieczek odbytych bez przewodnika.

CZY WIDZIAŁEŚ

ZATOPKA

W WARSZAWIE?

Niespodzianka w każdym numerze „Sportowca”. Jeżeli to Ty jesteś zakreślony kółkiem, przyjdź do naszej redakcji, gdzie czeka

Cię mały upominek
Fot. Rostkowski

ROZRYWKI UMYSŁOWE

POD REDAKCJĄ JERZEGO BIELENI

12 CIĘĆ! (II nagroda Konkursu)

Pomisz prostokąt rozetnujcie na 3 różne figury tak, aby systemem żyzgawkowatym (z dolu do góry i na odwrót), można by-

ło odczytać nazwiska trzech nasych sportowców.

„Złoder”

ARYTMO-SKAKANKA

Po rozwiązaniu klucza pomocnietego (rysunków) wpisać na miejsce liczb na obwodzie koła odpowiadające um literę i przeskakując stale tę samą ilość liter (w kierunku strzałki zegara) odczytać rozwiązanie

Początek skoków do odgadnięcia.

- a = 1, 10, 2, 11, 3
- b = 2, 12, 4, 16
- c = 7, 6, 3
- d = 9, 18
- e = 8, 17, 5, 4, 6
- f = 15, 16, 14, 13

Janusz Majasak, Skaryszko

PODZIAŁ NAGROD

(Zadanie matematyczne)

Pięciu zawodników rozegrało między sobą mistrzostwa tenisa stołowego.

Zarząd koła sportowego przeznaczył jako nagrodę sumę 21 394 na zakup książek, którą po-

stanowił rozdzielić między zawodników w ten sposób, żeby lepszy zawodnik otrzymał dwukrotnie większą sumę niż jego poprzednik plus 25 groszy, to znaczy jeśli piąty zawodnik otrzyma pewną sumę, to czwarty zawodnik otrzyma podwojoną sumę, piąte plus 25 groszy, trzeci otrzyma podwojoną sumę czwartego plus 25 groszy i tak dalej.

Ile otrzymają poszczególni zawodnicy na zakup książek?

Antoni Rogaczek, Poznań

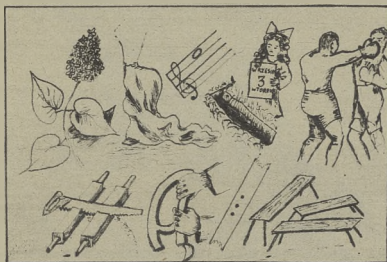
DOBIEJRZCIE ODPOWIEDNIE PARY!

Poniżej macie przedstawionych 16 nazwisk, znanych sportowców. Dodajcie każdemu z Polaków partnera według uprawnionej dyscypliny sportu

1. Chychla, 2. Cieplik, 3. Gremłowski, 4. Graj, 5. Marusz, 6. Piątek, 7. Wrzesiński, 8. Zabolcki
1. Bergelin, 2. Bergmann, 3. Bobrow, 4. Bulakow, 5. Kadasz, 6. Dimov, 7. Gerewich, 8. Zatopek

„Złoder”

REBUS

Z podanego rysunku odczytać: ośmiocyfrowe rozwiązanie o literach początkowych: b, t, i, z, p, n, o

Mieczysław Korus, Złobice

Za rozwiązanie przynajmniej jednej z podanych zagadek Redakcja przynajmniej do rozlosowania osiem książek

Rozwiązania prosimy kierować na adres Redakcji „Sportowca”, Warszawa, Nowogrodzka 31, z dopiskiem na kopercie: „rozrywki umysłowe”. Termin nadsyłania odpowiedzi — dwutygodniowy (licząc od daty ukazania się numeru).

Wzrostki prenumerat: miesięcznie 4 zł, kwartalnie 12 zł, półrocznie 24 zł. Indywidualne zamówienia na prenumeratę przyjmują placówki PPK „Buch”, Urzędy Pocztowe oraz listonosze wiejski i miejski. Wszelkie reklamacje korespondencje zgłaszać do PPK „Buch”, Wydział Prenumeraty Poczty — Warszawa, Srebrna 12, tel. M-562.

REDAGUJE
KOLEGIUM

1-B-25228

WYDAWCA — BSW „PRASA” REDAKCJA — Warszawa, Nowogrodzka 31. Redaktor naczelny — tel. 132 64, sekret. red. — 194-52. Sekretariat redakcji przyjmuje odczytanie (opieki oświatowe) i poniedziałków w godz. 11-12. ADMINISTRACJA — Warszawa, ul. Marszałkowska 8, tel. 97-11 i 47-24, wewn. 18. Druk — Zakłady Drukarskie i Włókiendrukowe BSW „PRASA” Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5.

SPORTRWIEC

IGOR ŚMIAŁOWSKI

Chłowiek który, skończył z 4-go pietra

Siedziałem w domu, gdy wtem uelżyłem narachowanie z podwórka: — Ty, Igor! Chodź! Poszedłem. W ten sposób rozpoczął się mój „filiż” ze sportem. Na podwórzu domu, w którym mieszkalem z rodzicami, gromada chłopaków (dziewczęta jeszcze się tym nie zajmowały) starszych i młodszych zaczęła kopać piłkę. Skoczyłem w sam środek grupy i po raz pierwszy w życiu kopnąłem prawdziwą footballową piłkę. Miałem wtedy moze z osem lat.

Odtąd wszystkie wolne od lekcji chwile, a czasem i chwile,

tak, jak gdyby projektodawcy przewidzieli, że może nam, dzieciakom, do czegoś się przydać. Przypadł się. Zrobiliśmy z niego przyrząd do ćwiczeń na drążku, do przewrotu. Wiele było radości, parę guzów przypadło na każdego z nas, parę klapsów oberwaliśmy u domu za podarte spodnie, a i w szkole pospydała się trochę duży.

Na naszym podwórzu tym boisku urządziliśmy także skocznię i zaczęliśmy trenować skoki u siebie w domu.

W tym samym czasie rozpoczął się mój „kariera” sport-

Ale, aż wtedy się dziś przynać mnie, staremu chłopu, nigdy nie osiągnąłem u sportu żadnego godnego uwagi wyniku. Myślę, że trochę to mojej winy, braku zawiśłości i wytrwałości, braku cierpliwości do regularnych treningów. Ale poważna przyczyna tych moich niewyższych zamiarów sportowych, to sprawa zupełnie inna i bardziej generalna.

W czasach moich sztabackich lat, które przypadły na okres przedwojenny, sport szkolny w ogóle się nie rozwinął. Na pewno gdybym dziś był w szkole, gdybym dziś był młodszy, czegoś bym w sporcie dokonał.

Sport, słóńce, powietrze — to mój żywioł i muszę przynać, że mimo, iż nie byłem orlem u sporcie wyczynowym, to fakt, że uprawiałem z zapałem tak wiele dyscyplin, pomaga mi dziś w pracy aktorskiej. Zapał aktora wymaga sprawności fizycznej, wymaga harmonijnych ruchów, które sport znakomicie wyrobia.

Dziś mamy w każdym teatrze kolo sportowe. Możemy do wołu uprawiać sport. I... żmota wtedy się przynać, nie zdobyłem jeszcze odznaki SPO. Ale zdobyłem na pewno, gdy tylko wyleczy się moja złamana noga. Na razie, tak, jak przez całe życie, uprawiam co dzień dziesięciominutową gimnastykę. Niedługo zaczną pływania na basenie. Tępo sportu nie zaniedbuję nigdy, uprawiam go całą zimę.

Jakim jeszcze sportem zajmę się u najbliższym czasie nie wiem. W zawodzie aktorskim nigdy nie wiadomo. Już nieraz występowałem u „sportowych” rolach. W „Jak wam się podoba” Szekspira, prowadziłem walkę zapadniczą na scenie. Uczyl nas zapadnicę przez dobre dwa miesiące mistrz Stajewski. I to ucale nie była walka na niby. Musielimy naprawdę poznać zasady tego sportu, by nie zrobić sobie nawzajem krzywdy i ażeby walka miała obraz prawdziwej walki.

Posa własnym „Juciem sportowym” pasjonuję się oczywiście sportem u ogóle. To znaczy — chodzę na wszelkie mecze, głoszę się niemiłosiernie, gdy nasi partolci, ciężę się z najmniejszego choćby sukcesu polskiego sportu.

Wykonalem również, jak widać, ogromny rekordowy skok u doł, spadając u Teatrze Narodowym z pięciu pięter. Jednakże forma funkcja i lekarska sztuka wyciągnęły mnie z powrotem na deski. Po tym incydencie nabrałem jeszcze większego szacunku do sprawności fizycznej. To chyba wszystko z mojej sportowej kariery.

CZY ZNASZ SIĘ na sporcie?

KIEDY W ZAWODACH STRZELECTWA ODLICZA SIĘ CZAS WTRZĄSY NA LEWĄ RĘKĄ ZACHĘCA BRONI?

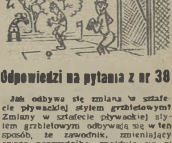
JAKIE TRÓJBOJE POWIEM W LECZNIWIE?

KTO ZWYCIĘŻA GDY W ZAWODACH SKOCCA WYCIĘŻA PO FIOREK A KTO GDY W SKROKU W DŁUGOŚĆ SKOCCA PO 600 cm?

CZY SIEDZIA LEŻA BRAMIE GDY ZDOBIEDZĄ JĄ PIŁKARZE POPODREKNO Z KUTU BOCNIE?

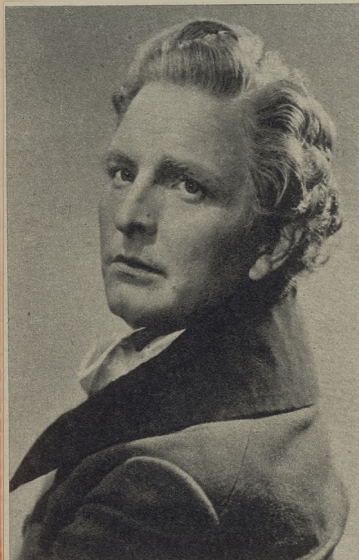
Odpowiedzi na pytania z nr 39

Jam odbywa się zmiana w sztafecie pływackiej stylem grzbietowym. Zmiany w sztafecie pływackiej stylem grzbietowym odbywają się w ten sposób, że zawodnik, znajdujący swego poprzednika, znajduje się w wodzie przy krawędzi basenu na bocznej ścianie. W momencie, gdy pływak kończy swój odcinek i dotyka rękami brzozy — startuje drugi pływak — zrealizując odcinek, na bocznej ścianie.

Czy zawsze czas pływacki, zadany u niedozwolona część ciała musi być za faul? Nie zawsze. Bardzo często zdarza się, że zawodnik trzymający ciało (stopy), odwraca się w chwilnym momencie. W konsekwencji tego ciała brafia w tył pływów lub w bok, a więc zawodnik nie uważa części ciała Sędzią nie uważa wówczas ciała za faul, gdyż zawodnik znajduje ciało u ponosi tutaj żadnej winy. Sędzia powinien zwrócić uwagę zawodnikowi odwracającemu się z regulaminem.

Czy zawsze czas pływacki biega na bieżni musi być trzymany za faul? Nie musi. I góra im za to dysqualifikacja. Właściwie trzymanie się za ręce może być potraktowane jako pomoc, udzielona jednemu zawodnikowi przez drugiego, co sprzeczne jest z regulaminem.

W jakich wleśbale SPO, przewidzianego w ramach Złotu Młodych Przedwiońców, wchodzi następująca konkurencja dla mężczyzn i kobiet: bieg 100 m, pobićcie kul, skok u dal oraz tró przeszkad SPO (150 m długości).

Igor Smiałowski jako Tytus Wojciechowski w filmie „Młodość Chopina”

kiedy powinienem uczyć się, spędzałem na podwórku. To było moje pierwsze boisko sportowe.

Posa piłka nożną trenowałem u takie gimnastykę przyrzadową. Przyrzady? Były. Przecież na każdym podwórku stoi trzepak. U nas był także, ale zrobiony z żelaznych prętów,

chowa u szkole. Ze stopniami na cenzurze różne bywało. Jedną porcję tylko nie zmieniała się nigdy od pierwszej klasy aż do matury — z gimnastyki bardzo dobrze.

W szkole najbardziej pasjonowała mnie lekkoatletyka (kula, dysk). Właściwie to uprawiałem wszystkie dyscypliny sportu.